

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoP/17/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818202381
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8818202381.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a sudkýň JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci starostlivosti súdu o mal. M. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odd. SPO detí a sociálnej kurately, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov: matky U. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, t.č. G. XXX/XX, X. nad Z., právne zastúpenej: JUDr. Ľubomírom Gerdom, advokátom so sídlom Levočská 12/A, Prešov a otca: F. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, T., o uloženie výchovného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/173/2018-282 zo dňa 28.03.2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol, cit.:

„ Súd ukladá rodičom mal. dieťaťa U. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, toho času G. XXX/XX, X. n.T. a F. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, T., výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu, ktoré sa bude realizovať na Referáte poradensko-psychologických služieb, na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov n.T.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.“

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z výsledkov vykonaného dokazovania je zrejmé, že komunikácia medzi rodičmi sa postupom času výrazne zhoršila. Ich vzťahy sa neustále vyhrocujú, čo má už v súčasnosti výrazný negatívny vplyv na mal. dieťaťa tak, že je ohrozený jeho zdravý fyzický a psychický vývoj.

V tomto smere súd prvej inštancie poukázal na aktuálny znalecký posudok znalkyne P. Y. M., z ktorého závermi sa stotožnil a na ktorý v celom rozsahu odkazuje.

Mal za to, že je v záujme mal. dieťaťa, aby rodičia prestali presadzovať svoje predstavy, túžby, želania nad želaniami a potrebami ich mal. syna. Súd dôrazne upozornil rodičov, že ich povinnosťou je rešpektovať súdne rozhodnutie, pri absolvovaní odborného poradenstva, rešpektovať psychológa, jeho pokyny, dohodnuté stretnutia a za tým účelom si upraviť svoje pracovné povinnosti, pretože v opačnom prípade súd bude nútený pristúpiť k vykonávaciemu konaniu.

Berúc do úvahy rozhodnutie Krajského súdu v Prešove o úprave styku, na základe ktorého sa bude mal. M. stretávať s otcom počas prvých troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku za asistencie psychológa na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, súd nepovažoval za potrebné nariadiť odborné poradenstvo aj mal. dieťaťu, pretože toto bude splnené vzhľadom na znenie rozsudku Krajského súdu v Prešove.

Ďalej uviedol, že neuvádzal dobu, počas ktorej bude trvať výchovné opatrenie, pretože vzhľadom na zložitosť a aktuálne veľmi vyhrotené vzťahy medzi rodičmi, nie je možné toho času predpokladať dĺžku trvania výchovného opatrenia tak, aby splnilo svoj účel.

Uzavrel, že ak zistí, že sledovaný účel nebol dosiahnutý, môže za splnenia zákonných podmienok nariadiť iné opatrenie.

O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

2. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka v ktorom uviedla, že nie je toho názoru, aby výchovné opatrenie formou, ako to urobil súd prvej inštancie, by malo byť v záujme maloletého dieťaťa, keďže ona nebráni synovi stretávať sa s otcom, a iný význam takéhoto výchovného opatrenia ani nevidí, nakoľko s otcom dieťaťa je rozvedená už niekoľko rokov a spoločnú domácnosť natrvalo opustila ešte v čase, keď dieťa malo len trinásť mesiacov (dnes má dieťa 7 rokov). Mala za to, že zákon o rodine v ust. § 37 ods. 2 písm. d/ takúto formu výchovného opatrenia (uložené len rodičom) ani nepozná a úplne stráca svoj význam v súvislosti s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove o úprave styku, na základe ktorého sa bude mal. M. stretávať s otcom počas prvých troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku za asistencie psychológa na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou bez prítomnosti matky.

Matka dieťaťa bola tiež presvedčená, že nikto akoby ani nechcel vypočuť názor mal. M., ktorý opakovane tvrdí, že odmieta styk s otcom, čím nie sú rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa. Súd aj nesprávne vyhodnocujú psychické stavy dieťaťa, pretože nie je možné, aby maloletý M. sústavne zažíval psychické strezy a bol traumatizovaný, ak sa má stretnúť s otcom, ktorý si svoj styk s ním vynucuje a vymáha dosť direktívne aj vtedy, ak dieťa k nemu nechce ísť.

Na základe uvedeného navrhla, aby bolo v plnom rozsahu vyhovievané jej odvolaniu.

3. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že výchovné opatrenie je potrebné vzhľadom na to, že matka mu vôbec neumožňuje žiadnu komunikáciu so synom a ani ho neinformuje o jeho zdravotnom stave a bez jeho vedomia odišla na dovolenku do W.. Opísal aj telefonickú komunikáciu s priateľom matky, ktorý mu nadával údajne pred jeho synom. Ďalej uviedol, že matka zablokovala jeho telefónne číslo a synovi sa nemôže dovolať.

Žiadal, aby súd zaviazal matku minimálne trikrát do týždňa umožniť mu telefonickú komunikáciu so synom a tiež, aby ho informovala o jeho zdravotnom stave, prospechu v škole a ak ide na dovolenku mimo SR, aby žiadala jeho súhlas.

4. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že vždy ho informovala o každej ceste na dovolenku, a to či už na Slovensku alebo do zahraničia. Ďalej uviedla, že otec veľmi dobre pozná zdravotný stav M., takže nie je nutné, aby ho informovala o každom bežnom detskom ochorení. Maloletému obmedzuje telefón, pretože ho často zneužíva na sťahovanie hier a nechce, aby sa z neho stala osoba závislá na mobilnom telefóne.

Zároveň uviedla, že nemá vedomosť o tom, aby sa jej priateľ nevhodne vyjadroval pred maloletým na adresu jeho otca, pričom ani ona osobne si to neželá.

Mala za to, že vyjadrenie otca len dokazuje, že mu ani tak nejde o syna, ale prekáža mu, že ona má priateľa.

Uzavrela, že v plnom rozsahu trvá na podanom odvolaní.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky žiadal napadnuté uznesenie ako vecne správne v celom rozsahu potvrdiť.

6. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že nie je pravda, že ho informovala o ceste do zahraničia. Matka fabuluje a disimuluje, čo potvrdil aj súdom určený znalec. Svedkom telefonátu, keď priateľ matky naňho pred maloletým nadával, mala byť jeho priateľka. Mal za to, že tvrdenia matky sa nezakladajú na pravde.

7. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedla, že nesúhlasí s jeho vyjadrením a trvá na svojom odvolaní.

8. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca uviedla, že otec bol o jej zahraničnej dovolenke s maloletým informovaný prostredníctvom psychológa sociálnej kurately vo Vranove nad Topľou. Znalcom P. I. boli vypracované dva posudky, ktoré si vzájomne odporovali, preto tvrdenia o jej fabulácii a disimulácii považuje za zjavne účelové. Ďalej uviedla, že nie je pravdou, aby jej priateľ akýmkoľvek spôsobom nadával na otca dieťaťa.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) a § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 65 CMP a §§ 380, 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a *contrario* a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne.

10. Odvolací súd, vychádzajúc z ustanovení Civilného mimosporového poriadku, preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce s akcentom na matkou uvádzané odvolacie dôvody, a to všetko aj s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

11. Po oboznámení sa s obsahom spisu, s výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje, stotožňujúc sa s ním, a len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku, dodáva:

12. Z Dohovoru o právach dieťaťa vyplýva princíp, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, vykonávaných súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. V tomto kontexte odvolací súd poukazuje na ustanovenia Zákona o rodine, najmä na § 24 ods. 4, podľa ktorého súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom, pričom dohliada na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi, a taktiež na § 30 ods. 1, z ktorého znenia jednoznačne vyplýva, že rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia.

13. Maloletý M. má právo na zachovanie vzťahu k otcovi, no na realizáciu styku otca s maloletým má značný negatívny dopad najmä konfliktný vzťah rodičov maloletého a ich nedostatočná komunikácia. Na zachovanie, resp. vybudovanie vzťahu medzi maloletým M. a jeho otcom je nevyhnutné v prvom rade zlepšiť vzťahy a komunikáciu medzi rodičmi. Rodičia maloletého nevedia spolu riadne komunikovať, preto je na zlepšenie ich vzájomnej komunikácie potrebná intervencia tretej osoby.

14. Pri rozhodovaní o uložení výchovného opatrenia odvolací súd v zmysle čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa bral do úvahy nielen záujem rodičov, ale najmä záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko.

15. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že rodičia maloletého nežijú spolu, nie sú schopní spolu riadne komunikovať, a kvôli styku otca s maloletým medzi nimi dochádza ku konfliktom, čoho svedkom je aj maloleté dieťa. Táto situácia nie je v najlepšom záujme maloletého a nie je možné ju žiadnym spôsobom akceptovať, aj keď, ako vyplýva zo spisu, má maloletý momentálne voči otcovi skôr odmietavý postoj.

16. Odvolací súd dáva do pozornosti aj tú skutočnosť, že nie nepodstatnú úlohu pri realizácii styku maloletého s otcom má aj matka ako druhý rodič, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti. Je potrebné, aby so zreteľom na postoj maloletého, boli zo strany matky vytvárané priaznivé podmienky na realizáciu styku a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k otcovi ako rodičovi. Ide o tzv. psychologickú prípravu dieťaťa na styk s otcom a prípravu na to, aby dieťa účasť na styku nepovažovalo za traumu, prípadne aby sa z pozitívnych emócií pri styku s otcom nedostalo k pocitom viny vo vzťahu k matke.

17. To, že rodičia spolu nie sú schopní komunikovať, resp. participovať na styku, nesvedčí o ich vyspelosti a o ich úprimnej snahe na riešení tejto situácie, o ich snahe o najlepší záujem maloletého. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že svojim negatívnym postojom voči sebe navzájom ubližujú v prvom rade maloletému.

18. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

19. K odvolacej námietke matky spočívajúcej v tom, že Zákon o rodine formu výchovného opatrenia uloženého len rodičom odvolací súd uvádza, že: systém výchovných opatrení je budovaný systematicky od miernejších zásahov (s menším dopadom na výchovné prostredie dieťaťa) k vážnejším zásahom, ktoré môžu smerovať voči:

- dieťaťu (napomenutie, dohľad, obmedzenie, povinnosť podrobiť sa poradenstvu),
- rodičovi (napomenutie, povinnosť podrobiť sa poradenstvu),
- inej fyzickej osobe, ktorá svojim správaním ohrozuje alebo narušuje riadny vývoj dieťaťa (napomenutie).

20. Odvolací súd má za potrebu poznamenať, že veľmi účinným sa v poslednom období ukázalo najmä využitie uloženia povinnosti odborného poradenstva v špecializovaných zariadeniach, ktoré súd môže uložiť rodičom maloletého alebo dieťaťu.

Hoci zákon hovorí všeobecne o odbornom poradenstve, využíva sa prevažne psychologické poradenstvo. Toto poradenstvo vykonávajú psychologické centrá, ktoré sú zriadené pri orgánoch sociálnoprávnej ochrany detí. Zároveň súd určuje v rozhodnutí ciele, ktoré má poradenstvo sledovať. („...za účelom zlepšenia schopnosti rodičov navzájom komunikovať o výchove dieťaťa“ alebo „s cieľom naučiť sa akceptovať úlohu druhého rodiča vo výchove“ a pod.).

Poradenstvo možno uložiť jednému z rodičov, obom rodičom, spoločne obom rodičom, niektorému z rodičov a dieťaťu alebo obom rodičom a dieťaťu. Poradenstvo možno uložiť aj dieťaťu osobitne.

Po uplynutí obdobia, na ktoré je

výchovné opatrenie uložené, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia, a to na základe správy, ktorú mu špecializované zariadenie doručí. Podľa záverov poradenstva rozhodne o aplikácii ďalších opatrení, pričom môže využiť napríklad predĺženie poradenstva, resp. jeho rozšírenie o nové ciele. Môže tiež kombinovať toto výchovné opatrenie s inými miernejšími výchovnými opatreniami, alebo využiť prísnejšie druhy.

21. Ani ďalšie odvolacie námietky matky nemôžu privodiť zmenu či zrušenie napadnutého uznesenia.

22. Vzhľadom na uvedené okolnosti sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie o potrebe podrobenej sa odbornému poradenstvu zo strany rodičov maloletého, preto postupom podľa ust. § 387 ods. 1,2 CSP napadnuté uznesenie ako vecne správny potvrdil.

23. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 396 ods. 2 CSP.

24. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.